Paso Español

Nr. 2
2010

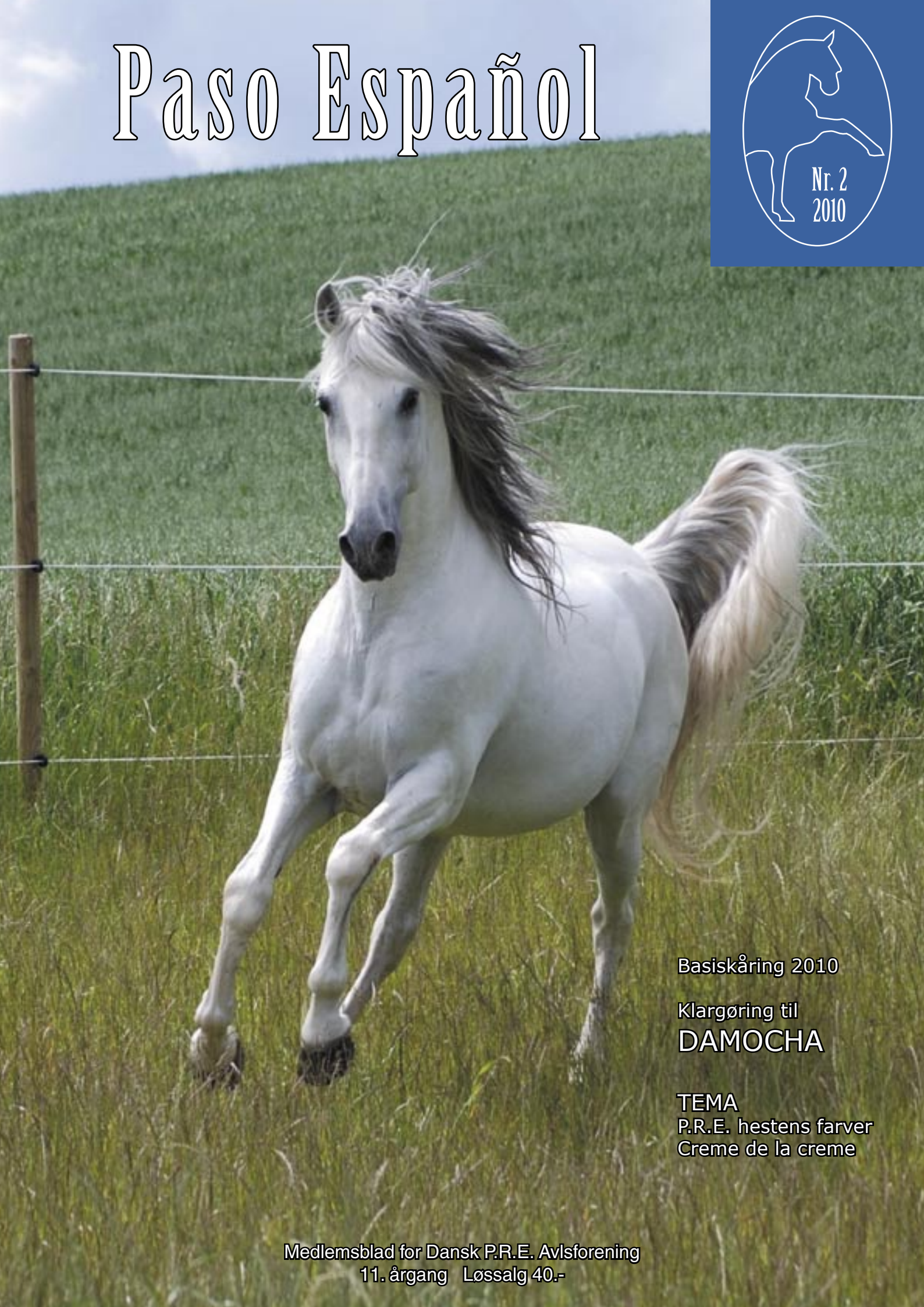

Basiskåring 2010

Klargøring til
DAMOCHA

TEMA
P.R.E. hestens farver
Creme de la creme

Medlemsblad for Dansk P.R.E. Avlsforening
11. årgang Løssalg 40.-

Indhold

3 Formandens klumme
4 Basiskåring 2010
6 Fodring af heste - foredrag
8 Stutteribesøg i Spanien
10 P.R.E. hestens farver - Creme
13 Klargøring til DAMOCHA
14 Nyt fra stambogen
15 Fra papirløs til ægte P.R.E.
15 Seneste nyt
16 Priser i foreningen

w

Redaktør:
Charlotte Eichel Larsen
Solhøjvej 42, Torslunde
2640 Hedehusene
Tlf.: 21485211
Mail: redaktion@pre-horse.dk
Materiale kan sendes på CD.
Husk frankeret kuvert, hvis du ønsker materialet retur.

Forsidefoto: Versalles ejet af Monica Hansen.
Foto: Privat.

Tryk:
IT Tryk
v/Dan Jeppesen

Oplag: 200 stk.

Næste Deadline: 1. august 2010

BESTYRELSEN

Formand:
Charlotte Eichel Larsen
charme@mail.dk
Solhøjvej 42, Torslunde
2640 Hedehusene
Tlf.: 21 48 52 11

Næstformand:
Maybritt Rønn
falconiana3@hotmail.com
Glavendrupvej 22
5450 Otterup
Tlf.: 53 31 66 99

Sekretær:
Zuzette Kraft
zuzette@pre-horse.dk
Sasserupvej 4
4300 Holbæk
Tlf.: 26 28 48 22

Kasserer:
Anette Thestrup
anette@pre-horse.dk
Krummerupvej 39
4250 Fuglebjerg
Tlf.: 22 31 10 77

Medlem:
Mette Andersen
mette@pre-horse.dk
Langgade 65
5620 Glamsbjerg
Tlf.: 22 40 12 30

Medlem:
Morten Nedergaard Andersen
morten@stutteri-nedergaard.dk
Ginnerupvej 7
7860 Spøttrup
Tlf.: 30 31 77 14

Medlem:
Heidi Købmand Madsen
heidi@pre-horse.dk
Nortvigvej 11
8766 Nr. Snede
Tlf.: 75 76 10 16

Medlem:
Lika Ottosen
lika.ottosen@pro.dk
Stenmøllen 66
2640 Hedehusene
Tlf.: 51 78 47 90

Medlem:
Monica Hansen
monica@pre-horse.dk
Tyremosevej 16
6430 Nordborg
Tlf.: 21 49 28 76

Formandens klumme

Endelig forsvandt sneen, så foråret kunne indfinde sig – et forår, som vi alle har ventet meget længe på! Og det var også en befrielse for hestene at slippe af med deres dækkener og vinterpels. Sidstnævnt er dog ikke altid til så stor jubel for os mennesker, som mindst af alt ligner aflagte ryatæpper efter hver omgang strigling af hestene.

Men foråret er og bliver den skønneste tid – fuglene synger, træer og buske springer ud, blomsterne finder vej gennem vinterbrunt græs og ukrudt, og solen får mere og mere magt samtidig med, at dagene bliver længere. At foråret så til gengæld har været meget koldt hænger sammen med den lange og kolde vinter. Det tager tid at tø en stor isklump op!

Heldigvis viste det danske forårsvejr sig fra sin lidt mere pæne side, da vi afholdt årets basiskåring. Det skulle jo som bekendt være afholdt den 17. – 18. april, men noget så uforudset som et vulkanudbrud på Island skulle sætte en gevaldig kæp i hjulet på det projekt! Ingen fly kom på vingerne, så længe askeskyen hang deroppe i atmosfæren, og sjovt nok blev den hængende over Danmark meget længe. Men vi tog chancen og rykkede kåringen med 2 uger, og så lykkedes det at få den spanske dyrlæge, Olga Valderrama Zafra, herop. Du kan læse mere inde i bladet om, hvordan kåringen gik.

Den 6. maj havde vi planlagt et foredrag i Jylland. Vi vil jo gerne lave tilsvarende aktiviteter på begge sider af bæltet, så alle vores medlemmer tilgodeses. Derfor var det virkeligt skuffende, at vi måtte aflyse foredraget, hvor kun 2 medlemmer havde meldt til. Og derudover måtte vi også aflyse mønstringskurset den 22. maj – for her var der også kun 2 tilmeldinger. Både foredraget, som omhandlede fodring og kolik og kurset i mønstring var meget vigtige aktiviteter. Fordraget for jer som heste ejere, der måske har oplevet forfangne heste eller gentagne kolikker kunne måske ved dette foredrag få nogle gode inputs og råd til, hvordan det kan undgås. Mønstringskurset var helt klart henvendt til de heste ejere, som planlægger at tage deres hest - eller endda heste – med til DAMOCHA, som er planlagt til august.

Det er for ringe, at vores medlemmer ikke bakker op om de arrangementer og aktiviteter, som de selv har efterspurgt! Vi har dog ikke givet op. Vi prøver med nogle foredrag igen, og jeg håber, at der vil være tilmeldinger nok næste gang, så det kan afholdes. Det er jo ikke bare det, at vi kommer til foredraget eller kurset – det er lige så meget for at mødes med andre PRE interesserede på tværs af landet. Så kom nu! Op af sofaen og afsted.

I skrivende stund er valget af ANCCEs nye formand (præsident) i fuld gang, og både jeg og kassereren Anette Thestrup har modtaget oceaner af kampagne mails (mange på spansk!), og til sidst begyndte de også at ringe til os! Bølgerne går højt, og der granskes minituiøst i reglementet for at finde bare den mindste smule, som kan gøre en stemme ugyldig. De 3 kandidater ligger rimeligt tæt, så der er stor spænding! Jeg håber, at den kandidat, som vinder valget, vil være lige så god til at varetage stambogen og være åben overfor nye tiltag. Jeg håber stadig, at basiskåringen tages op til revision, for sådan som den foregår nu, får heste ejerne ikke ret meget ud af, at en dyrlæge måler hesten op og vurderer dens racetypiskhed for til sidst at tjekke, om den går lige på sine ben. Godt nok har racen været renholdt i godt 500 år, men en kåring bør – i mine øjne – også lægge vægt på hestens anvendelighed som ridedyr. Det er trods alt det, de fleste har hesten for.

Men så har vi de morfologiske konkurrencer, hvor der virkelig er sat fokus på en reel vurdering af hesten, og det er denne bedømmelse, som er interessant for os; uanset om vi avler eller rider på hobbyplan. Hestens anvendelighed og ikke mindst eksteriør er afgørende for, at hestene har en fornuftig, gennemsnitlig levealder. Vores avl af PRE heste skal baseres på avlsdyr af god kvalitet med sundhed og styrke i top, og avlen skal både tilgodese rytterne og avlerne. Det er ikke første gang, vi får at vide, at kvaliteten af vores P.R.E. heste ligger over middel, så det er vores ansvar at blive ved med at avle heste af god kvalitet – og vi skal alle gøre meget mere for at markedsføre vores heste og især salgshestene, så køberne vælger at købe en P.R.E. i Danmark fremfor at importere den fra Spanien. Selvfølgelig skal der importeres nyt blod til avlen, men der er altså noget galt, når nye P.R.E. ejere har købt deres hest via Spanien – for så først bagefter at finde ud af, at der er altså er væsentligt flere gode P.R.E. heste til salg herhjemme, end dem de lige kunne finde på nettet.

At markedsføre sit stutteri med salgsheste og avlshingste koster penge. Hvis man vil udbrede kendskabet til netop sine heste, må man også afse en udgift til diverse materiale og ikke mindst sørge for, at hestene også bliver vist frem; herunder til konkurrencer. Konkurrenceresultater taler altid for sig selv, og det er et af de meget vægtige elementer i markedsføringen af dem. Godt nok er vi et lille avlsforbund, men det er ikke ensbetydende med, at vi skal gå og gemme os. Vi har trods alt verdens smukkeste hesterace.

Dyrskuerne er skudt i gang, og de er og bliver nogle af de bedste udstillingsvinduer, når man vil vise sine heste frem. Jeg glæder mig hvert år til Roskilde Dyrskue, hvor jeg møder gamle venner, medlemmer og især nye interesserede. Jeg glæder mig også meget til DAMOCHA, som jeg forventer bliver til noget i år.

Indtil da vil jeg ønske jer alle god vind på Dyrskuerne med masser af sol og ikke mindst en herlig og varm sommerferie.

Charlotte Eichel Larsen
Formand

Basiskåring 2010

Vores spanske dyrlæge Olga Valderrama Zafra

Af Charlotte Eichel Larsen

Vores årlige basiskåring var planlagt til den 17. – 18. april, men af en eller anden grund skulle det heller ikke lykkes for os i år at afholde det til den planlagte dato. Sidste år måtte vi udsætte det en måned, fordi dyrlægen blev syg. I år var det så et vulkanudbrud på Island, som satte en kæp i hjulet. Vulkanudbrud og askeskyer…det lød jo nærmest som en dårlig vittighed!

Men i det mindste skulle vi ikke vente en hel måned denne gang, så 2 uger efter kunne Lika Ottosen og jeg ånde lettet op og hente dyrlægen i lufthavnen den 1. maj. Dyrlægen hed Olga Valderrama Zafra. Hun skulle vise sig at være sød, imødekommende og frisk på at kaste sig ud i de engelske gloser.

Vi kørte til Ringsted for at mødes med Anette Thestrup og for at byde Olga på en frokost, og dernæst startede vi med de første heste hos Dyrlæge Berner Olsen. Her var der 4 hopper til basiskåring: Esmeralda SK opdrættet og ejet af Sara Krabbe, Chiquita III opdrættet af Hanne Kapitanska og ejet af Mia Kerstens og Alexandrina ejet af undertegnede. Alle 4 hopper gik glat igennem og fik det eftertragtede klistermærke i passet som bevis på, at de nu er basiskårede.

Der blev tid til at snakke lidt, og Olga svarede beredvilligt på spørgsmål og gav sin mening om hestene. Hun syntes, at hopperne var af god kvalitet og ikke mindst racetypiske.

Så var det ind i bilen og afsted til Næstved, hvor der ventede to unge hopper. Det var Libertad XLIII opdrættet og ejet af Gabrielle Albrektsen og Lima de Cava opdrættet og ejet af Gunvor Ejstrup. Begge hopper var kun 3 år, men absolut klar til at blive kåret. Og de havde da heller ikke nogen problemer med at få deres klistermærke. Gunvor havde dækket kaffebord i stalden, så vi fik os et par kopper kaffe og lidt kage, mens Olga igen svarede på spørgsmål og gav sin mening om de to hopper, som hun syntes godt om.

I løbet af dagen havde vi meget forskelligt vejr – sol, regn, vind. Men maj måned er en ualmindelig smuk årstid i Danmark, og Olga var da også meget begejstret for de friske grønne farver, blomster og ikke mindst søde bondehuse. Hun syntes, at de danske bondehuse ligner dem i eventyrene. Vi oplevede også en fuldstændigt stålgrå himmel, som blev brudt af solen og viste en fantastisk regnbue. Det var meget facinerende.

Inden aftensmaden kørte vi Olga ud til Vallø Slot, og det er altid et hit at vise dette søde slot frem med voldgrav, park og masser af ænder, gæs, blishøns og rørhøns. Vi gik en lang tur i parken, mens vi fortalte lidt historie og fik taget billeder af et gåsepar, som stolt spankulerede afsted med deres yngel.

Vinden havde lagt sig, og regnskyerne drev væk og afslørede en flot aftenhimmel. Vi kunne desværre ikke spise aftensmaden på Vallø Slotskro pga. to selskaber, så vi kørte tilbage til Olgas hotel, hvor vi fik en dejlig middag, og hvor der var udsigt ud over vandet.

Lika og jeg kunne godt mærke, at vi var ved at være lidt trætte. Men det var vist ingenting imod, hvordan Olga måtte have det, eftersom hun havde været oppe siden kl. 4. Da klokken blev halv ti om aftenen, sagde vi godnat til Olga og kørte hjem.

Søndag morgen hentede vi Olga på hotellet og satte straks kurs mod Fuglebjerg, hvor der ventede en 6 års hingst. Det var Apollon opdrættet og ejet af Anette Thestrup. Apollon gik også glat igennem, og så fik Olga også lejlighed til at se på nogle flere PRE heste – især de voksne, for størstedelen af de stillede heste var forholdsvis unge. Vi ville gerne vise hende så mange PRE heste som muligt, så hun kunne danne sig et indtryk af, hvad vi har stående her i Danmark. Vi gav hende også et hingstekatalog, og hun var meget begejstret for vores udvalg af hingste.

Dernæst gik turen til Fyn, og vi var spændte på at vise Olga Storebæltsbroen. Og det gik da heller ikke stille hen, da hun fik øje på den. Hun havde aldrig set så stor en hængebro. Vi kunne så også fortælle hende, at det er den længste hængebro i NordEuropa. Olga sad klinet til sideruden for at få det hele med af landskabet, dyrene, husene, skovene og blomsterne. Hun havde slet ikke ord for, hvor skønt hun syntes, der er i Danmark. Og da vi nåede Fyn og kom ud på de små veje, sad vi alle sammen og sagde neeeeeiiij og åååååh, hver gang endnu et yndigt bondehus med blomster og lysegrøn bøgeskov i baggrunden dukke op bag det næste sving. Der er altså helt vidunderligt på Fyn!

Sidste stop var hos Mette Andersen, hvor der ventede 4 heste. Eftersom der kun var 1 hingst, tog vi ham først, så der var ro i stalden. Hingsten var Maximus Z of Rohan, og han var meget interesseret i sine omgivelser, for det var bestemt ikke gået hans mule forbi, at der var kommet fremmede hopper. Efter check af microchip, hvirvler og aftegn, skulle der tages de sædvanlige mål. Alt var i orden, og det var en meget glad Mette, som satte sin nykårede hingst ud på fold igen.

Klokken var nu blevet omkring to, så vi blev budt på traditionel dansk frokost, som Mettes mor havde stået for. Olga var vild med det hele, og det var fantastisk, hvad Mettes mor havde sat på bordet. Der manglede intet – heller ikke tarteletterne med kylling i asparges.

Så ventede de sidste 3 heste, som var Abril LXI ejet af Mette Andersen, Novia XII opdrættet af Ninette Graugaard og ejet af Maj-Britt Jørgensen og Cenicienta XXIV ejet af Monica Hansen. Heller ingen problemer her, og alle hopper fik deres basiskåring.

Inden den lange køretur tilbage til hovedstaden fik vi kaffe og kage ved det lange bord i Mettes hyggelige køkken. Der blev snakket ivrigt om heste og vist billeder, og da vi skulle køre, blev der sagt farvel på spansk

manér.

Tilbage til Sjælland og ind til København, som viste sig fra en meget smuk side i fuld sol. Olga fik en guidet tur fra Christiansborg til Amalienborg med Marmorkirken i baggrunden og Operaen forude. Olga var meget imponeret over de gamle, smukke bygninger og ikke mindst kanalerne omkring centrum. Vi endte nede i Nyhavn, hvor vi kunne sidde udenfor og nyde en tår at drikke, inden vi satte os indendørs til en gang aftensmad.

Ved ti tiden om aftenen brød vi op, og jeg kørte Olga ud til hotellet i lufthavnen. Det var næsten med en tåre i øjenkrogen, at vi sagde farvel til hinanden i lobbyen. Og vi lovede hinanden, at vi ville skrive sammen over mailen.

Fra Olga skulle jeg hilse at sige, at vi godt kan være stolte over de heste, vi har stående her i Danmark. Og især skal vi være stolte over de heste, vi selv har avlet. Olga syntes, at vores heste har en god kvalitet – meget bedre end nogle andre europæiske lande, hvor kvaliteten stadig er tæt på dårlig – på trods af, at de har haft opdræt af PRE heste i flere år end os.

Det var en fantastisk weekend, hvor det hele bare klappede. Jeg glæder mig allerede til næste år, hvor der forhåbentlig venter flere unge heste på deres avlsgodkendelse. Tak til alle jer, som var med og tak for godt sammenhold, selskab og forplejning!

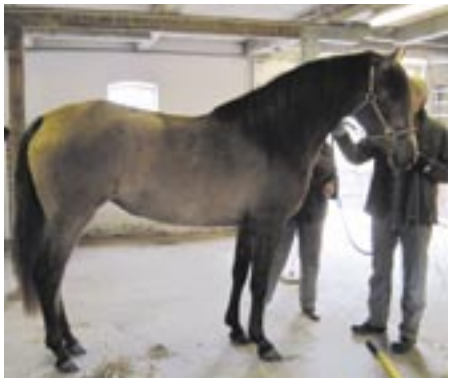

Hestene, der stillede til kåring, og som fik deres basiskåring. Set fra venstre:

Chiquita III ejet af Mia Kerstens.
Alexandrina ejet af Charlotte Eichel Larsen
Llama XVIII ejet af Hanne Kapitanska
Esmeralda SK ejet af Sara Krabbe
Lima de Cava ejet af Gunvor Ejstrup
Libertad XLIII ejet af Gabrielle Albrektsen
Apollon ejet af Anette Thestrup
Maximus Z of Rohan ejet af Mette Andersen
Novia XII ejet af Maj-Britt Jørgensen
Cenicienta XXIV ejet af Monica Hansen.

Fodring af heste

Fodring af den nøjsomme hest – og sygdomme knyttet til overvægt

Foredrag ved dyrlæge Nanna Luthersson
Sted: Team Cabe i Ringsted

Af Charlotte Eichel Larsen

Antal deltagere: 9

Det var en meget lille men frisk flok, der indfandt sig hos Team Cabe i Ringsted for at høre foredraget af Nanna Luthersson. Set i bakspejlet burde der have været mange flere medlemmer med, for det var et meget lærerigt og spændende foredrag, som alle heste ejere ville få glæde af.

Først gennemgik Nanna hestens fordøjelsessystem. Her fortalte hun – hvilket mange nok ikke tænker så meget over – at mavesækken hos en hest er ekstremt lille i forhold til hestens størrelse. Mavesækken kan ikke rumme mere end 5–6 liter; og det er vel at mærke inkl. mavesyren, som der hele tiden produceres meget af. Denne vigtige information vender jeg tilbage til, da den er afgørende for hestens fodermængde m.v.

Hesten er bygget til at være et steppedyr; dvs. den er bygget til at gå på stepperne og finde føde i form af græsser, kviste, urter osv. Og den indtager meget små mængder ad gangen, men til gengæld spiser den/ har tyggetid i 16-18 timer i døgnet. Dette er meget vigtigt at skrive sig bag øret som heste ejer, da hesten i dag stadig har dette nedarvede behov for at tygge i så mange timer. Hesten er altså bygget til at spise fiberholdigt føde og ikke korn, som indeholder meget stivelse. At vi har fodret dem med korn hænger sammen med, at man i landbruget gav arbejdshestene korn for at tildele dem noget mere energi, når de skulle i marken og arbejde.

Hesten har 30–40 meter tarm. Tyndtarmen nedbryder stivelse, f.eks. fra korn. Tyktarmen og blindtarmen tager sig af gæringsprocessen. Når hesten har kolik, skal vi finde synderen i stortarmen/tyktarmen. Tarmslyng kan også inkludere tyndtarmen. Her er det et stykke tarm, som vælter/falder sammen, og det lukker af for blodcirkulationen. Derudover går tarmsystemet i stå, og det er meget smertefuldt for hesten.

Nogle af de fremmødte deltagere, hvoraf størstedelen var medlemmer af foreningen.

Forfangenhed skyldes sukker og en stor ændring i stortarmen. Der opstår en fejlgæring, der afgiver affaldsstoffer, og det går i hovene, som "falder fra hinanden". Hoven er opbygget som vores negle. Lag af horn griber ind i hinanden med små hager (lameller). Ved en forfangenhed giver hagerne slip i lamellerne, og det gør, at hovbenet begynder at dreje, fordi der ikke længere er noget, der holder det på plads inde i hoven. I værste tilfælde går hovbenet igennem lædersålen i hoven, og det betyder ofte aflivning af hesten.

En sandkolik er – som navnet siger – sand, der ikke kan komme ud af blindtarmen. Hvis heste ikke får noget at tygge i på jordfolden, begynder de at rode i jorden og spise rødder, og hvad de ellers kan finde. Der kommer så jord med i det, de spiser, og da sand, jord og ler er tungt, ryger det ikke med i hele processen i tarmsystemet. Rapsolie i maden er godt til at binde sand og jord, så det kommer med ud, når hesten gøder.

Hvis hesten ikke får dækket sit nedarvede behov for en tyggetid på 16-18 timer, så kan de udvikle adfærdsforstyrrelser i form af krybbebidning og luftslugning. Tyggefunktionen er meget vigtig for hesten, da den stimulerer hestens spytfunktion.
F.eks. 1 kg hø = 3500 tyggebevægelser = 10-12 liter spyt sammenholdt med 1 kg korn/müsli = 800-1200 tyggebevægelser = 3 lier spyt. Spyttet neutralisere mavesyren, som hesten producerer meget store mængder af, og får hesten ikke mulighed for at danne spyt, så finder den på noget andet, som kan stimulere spytkirtlen – f.eks. ved at bide i krybben, bide på stolper osv.

Mavesår er desværre blevet meget hyppigt hos heste. Det er en "usynlig" lidelse, hvor mavesyren ætser slimhinden i mavesækken. Ofte er dette pga. for lidt grovfoder til dagligt fordelt over hele døgnet. Man regner med, at op til 53% af alle heste i Danmark lider af mavesår i større eller mindre grad.

Heste har ikke nogen galdeblærer, lige som vi mennesker har. Og derfor skal fedt tildeles hesten meget langsomt. Galdeblæren har til formål at nedbryde fedt, og når heste ikke har den, er de meget hurtige til at danne fedtdepoter – typisk i nakkekammen, omkring haleroden og under bugen. Især for de spanske heste skal vi være varsomme med fedt. Fedtdepoter i nakkekammen forsvinder stort set aldrig, selvom hesten er kommet af med fedtet andre steder (slankediæt og motion).

Den prioriterede rækkefølge for fodring er følgende:

1. Grovfoder/fiberfoder af god kvalitet og i tilstrækkelige mængder = Hø, wrap, lucerne og roepiller (disse indeholder mange fibre). Her findes en meget enkel tommelfingerregel for at dosere korrekt: Min. 1,5 kg

grovfoder pr. 100 kg hest = 7-8 kg til en hest, der vejer 500 kg
2. Hestens behov for vitaminer og mineraler.
3. Undå overskud af kalorier til nøjsomme heste
4. Undgå kalorier fra stivelse (korn)
5. Tynde heste = ekstra kalorier i form af olie (raps eller soja) eller fordøjelige fibre (roepiller eller lucerne)
6. Max. 1,5 kg foder pr. måltid
7. Gerne 3 måltider pr. dag – ens sammensat

Mange dressurheste på højt plan kan rent faktisk leve og arbejde på hø/wrap og en vitamin/mineralblanding alene. Mangler hesten energi, er det bedre at tildele hesten lidt rapsolie i maden. Rapsolie indeholder mere energi end korn.

Der er naturligvis en sammenhæng mellem fedme og sygdomme hos hesten. I USA har man lavet en undersøgelse baseret på 300 heste. 51% af dem var overvægtige. Desværre viser en tendens det samme her i Danmark. Der er rent faktisk mange flere nøjsomme heste, end vi går og tror, og mange af dem fodres helt forkert. Ikke fordi hestens ejer ikke sætter sig ind i det at fodre en hest – nok mere pga. at der er så stort et udbud i hestefoder i dag, og mange ved slet ikke – eller har glemt -, hvad hestens basale foderbehov er.

Her sluttede foredraget med Nanna Luthersson. Nanna kunne sagtens være fortsat længe endnu, men vi 9 tilhørere havde efterhånden lidt firkantede øjne, for det var mange og vigtige informationer, vi fik på forholdsvis kort tid.

Konklusionen for os med P.R.E. heste er altså, at vi skal være ekstremt varsomme med, hvad vi giver dem at spise. Det er generelt set en meget nøjsom race, så opskriften med primært grovfoder som fødekilde og tildeling af vitaminer og mineraler, lyder som den rigtige menu til vores heste. Selv fodrer jeg mine heste sådan, og de mangler bestemt ikke noget på sidebenene og heller ikke energi i det daglige arbejde.

Til september kommer Nanna Luthersson tilbage med et nyt foredrag, hvor jeg håber at mange flere vil melde sig til.

AKTIVITETSKALENDER 2010		
DATO	**AKTIVITET**	**STED**
4.-6. juni	Roskilde Dyrskue	Roskilde
11.-12. juni	Horsens Dyrskue	Horsens
11.-13. juni	Det Fynske Dyrskue	Odense
1.-3. juli	Landsskuet Herning	Herning
3. juli	Sommerfest	Fuglebjerg, Sjælland
14.-15. august	DAMOCHA og dressurstævne	Team Cabe, Ringsted
4.-5. september	Store Hestedag	Roskilde dyrskueplads
September	HESTIVAL	Tika Rideudstyr, Sønderjylland
30. september	Foredrag ved Nanna Luthersson	Team Cabe, Ringsted

ANCCE
ASOCIACIÓN NACIONAL de CRIADORES de CABALLOS de PURA RAZA ESPAÑOLA

www.ancce.com

National avlsorganisation i Spanien
Administrator af PRE stambogen
Vores samarbejdspartner
Ny IT platform til gavn for alle

Stutteribesøg hos Yeguada Vega Yares

Af Nanja Søbakke Kreutz

Efter at have boet i Barcelona i nu over halvandet år fik min kæreste og jeg i Påsken mulighed for at rejse væk fra barn og dyr. Vi besluttede os for at se nærmere på den nordvestlige del af den spanske kyst. Den grønne kyst, som den også kaldes. Nogle dage før vi skulle af sted, fandt vi ud af, at stutteriet Yeguada Vega Yares, hvor en af vores heste er født, ligger ca. 200 km sydvest for San Sebastian, som egentlig var vores destination. Vi ville derfor inkludere et besøg af dette sted på vores tur. Hvem ved, hvornår vi igen kunne få muligheden for at komme de ca. 700 km vest på igen.

Det var et sted omgivet af smuk natur. Pico Europa bjergenes snedækkede tinder kunne ses i baggrunden, og ikke langt fra gården løb en flod omgivet af træer og buske med åbne græsstykker. Solen var endda kommet frem for os. Vi mødte José Antonio Pérez Millán kl. 17.00 lørdag eftermiddag. José Antonio er meget aktiv i ANCCE og Asociaón National de Criadores de Caballos de Pura Raza Española de Estirpe Cartujana. Han er kandidat til formandensposten i ANCCE. Han anmodede os om, at Den Danske P.R.E. Avlsforening ville overveje at stemme på ham ved valget den 14. Maj 2010. Denne anmodning er hermed givet videre.
Vi hilste også på resten af hans familie. Hele familien var samlet på gården denne påskeweekend, og alligevel tog han sig tid til at vise os sine heste. Han startede med at fortælle om baggrunden for avlen. Han har lige nu ca. 100 heste. Han avler 2 typer P.R.E. heste. P.R.E. heste af 100% Cartujano afstamning og P.R.E. heste med en meget stort andel af Cartujano blod. Han holder ved de Cartujano linjer, som han startede med. Han lægger meget vægt på temperamentet, som skal være nobelt. Han lægger også meget vægt på hestens hoved og dettes udtryk. Han sagde, at det var noget af det sværeste at avle, dvs. at fastholde det ensartede hovedudtryk, som han gerne ville have. Han beskrev i detaljer, hvordan han gerne ville have hovedet. Formen og placeringen af øjnene, hage, ganacher, næse og næseryg.
Da vi gik ind i hingstestalden og så alle de hoveder, som velkom os, kunne vi godt se, hvad han mente med et ensartet hovedudtryk. De havde alle et meget fint og ædelt hovedudtryk. Vi bemærkede også en ensartethed ikke kun i hovedudtrykket, men også resten af kroppen. Vi kunne godt se, at vores egen hest, selv om hun nu er 19 år, passede typemæssigt rigtigt godt ind her. Det var lidt sjovt at se, men også utroligt imponerende avlsarbejde. Her var nogen, som virkelig havde tænkt over tingene og vidste, hvad han ville. Han fortalte en masse om avlsarbejde, og hvordan man skal finde de linjer, som man vil bygge sin avl videre på. Han var utrolig venlig og imødekommende og nem at snakke med. Han havde en utrolig passion for sine heste og for P.R.E. racen i det hele taget.
Vi så nogle af hans flotte hingste. De var ikke bare smukke, men havde også rigtigt gode bevægelser. Hingstene bliver på gården. De bliver redet til, når de er 3 år. Dernæst spurgte jeg, hvor hopperne og unghestene var. Vi gik ind af adskillige døre, hvor der bag hver dør var en løsdrift med forskellige grupper af heste. 1 års hingsteplage, 2 års hingsteplage, følhopper, hoppeplage osv. Vi var nok inde i 8 forskellige løsdrifter, hvor ca. ¼ var overdækket. De stod rigtigt godt. Seks måneder om året ville alle hoppeplage og ældre hopper inklusiv dem med føl komme på et 200 hektar reservat i bjergene ca. 6 km fra gården. Hvert år blev de trukket derhen om foråret og trukket hjem igen om efteråret. Der var en gåtur, vi godt kunne tænke os at komme med på. Synet af så mange heste, der bliver sluppet fri, må være helt

specielt. Han fortalte, at de havde en fest, hver gang de havde trukket hestene til reservatet, og når de havde trukket dem hjem igen, for at fejre denne begivenhed.
Hestene var meget tillidsfulde, og inden besøget var forbi, havde vi allerede forelsket os i adskillige, men ak vi må være realistiske. Vi har ikke tid til mere end 4 heste i øjeblikket. Han sælger sine heste til avlere i Spanien, men også Mellem -og Sydamerika, Nordamerika, Tyskland, Schweiz, Frankrig og Holland. Yeguada Vega Yares ligger lidt langt fra alting, men det er bestemt et besøg værd. Hvis der er nogen, der er interesseret i at høre mere eller besøge hans sted, er I velkomne til at kontakte mig. Jeg har lovet Jose Antonio at hjælpe med at oversætte, hvis det skulle blive nødvendigt. Hans hjemmeside er: www.yeguada vegayares.com.

Creme de la creme

Af Zuzette Kraft

Bayo og palomino, cremello og perlino; alle er farver, der er meget populære hos P.R.E. hesten, og alle skyldes det samme gen; nemlig creme-genet (engelsk: cream gene).

Historie
Creme-genet kan spores hos P.R.E. hesten helt tilbage fra racens grundlæggelse, men farverne har ikke altid været populære. Heste, der er pseudoalbiner (cremello og perlino) har lys hud og bliver let solskoldede, og det er ikke hensigtsmæssigt i et land med meget sol. Desuden blev heste, der var født lyse/hvide, anset for at have vand som deres grundelement, og derfor svage og sløve (ud fra datidens teorier om fire grundelementer; vand, luft, ild og jord).

Palomino og bayo er også lyse farver, og disse heste blev ofte også sorteret fra, sammen med brogede heste, og brugt til avl af krigsheste og sendt på langfart/ekspeditioner f.eks. over Atlanten (man regnede ikke med, at disse heste kom tilbage) og blev senere grundlaget for de fleste af de racer, der ses på det amerikanske kontinent, hvorfor der også ses mange specialfarver hos netop de amerikanske racer.

Heste, der var sodet bayo og røgfarvede, blev sandsynligvis antaget for at være nuancer af brun, hvorfor anlægget blev ved med at forekomme hos racen. Skimlen har i århundreder været den mest populære farve hos P.R.E. hesten, og skimmel er også god til at kamuflere hestens oprindelige farve, idet hestens egentlige farve forsvinder, efterhånden som den skimler op. Takket være skimmel-generne, som har kamufleret creme-farverne, er creme-generne hos P.R.E. hesten bevaret indtil i dag; og i mindre grad fordi mørke bayos og røgfarvede har været antaget for at være brune.

Farvebetegnelser

Anlæg	Basisfarve			
	Rød	Brun (Agouti)	Sodet brun (Agouti)	Sort (non-agouti)
Cream, Heterozygot	DK/USA: Palomino ES: Palomino	DK: Gul/buckskin/bayo USA: Buckskin ES: Bayo, Bayo Claro	DK: Sodet buckskin USA: Sooty buckskin ES: Bayo Oscuro, Aspecto Bocifuego	DK: Røgfarvet USA: Smoky black ES: Aspecto Negra
Cream, Homozygot	DK/USA: Cremello ES: Cremello	DK/USA: Perlino ES: Perla	DK/USA: Perlino ES: Bocifuego crema	DK/USA: Smoky cream (el.Perlino) ES: Negro crema

T.v.: Hingsten er perlino. Den har brun basisfarve og er homozygot for creme, dvs. farven er fortyndet af et creme-gen. I midten: Meget mørk bayo oscuro. T.h.: Bayo oscuro.. Nedenunder: Tre hingsteplage; to bayo claro og en bayo oscoru. Nederst th.: Hingst med farven bayo claro

Palominofarvet føl. Føllet har rød basisfarve og er heterozygot for creme, og derfor er farven fortyndet til palomino.

Nutid

Langt de fleste af de P.R.E. heste, der i dag har en af de creme-relaterede farver, har nedarvet creme-genet fra den bayo-farvede catujanohoppe, Hacendosa IV. Hacendosa IV har sandsynligvis haft indtil flere søskende, der også har båret creme-gener, men som også har været skimlede, hvorfor det ikke er registreret i deres egentlige farve (genetisk set er skimmel ikke en farve). En mindre del af nutidens creme-P.R.E.'er har deres farve fra de gamle visconde-linier, som også har sammenfald med Hacendosa IV's stamtavle, og det viser også, at creme-generne har været overleveret via det, der kaldes Catujano-heste, som af mange anses for at være de reneste P.R.E. heste.

De creme-relaterede farver har ikke været anerkendt i P.R.E. stambogen før 2001, hvor alle farver blev tilladt igen på nær brogede heste. Dog var der en visionær avler, som allerede var begyndt at avle bayo-heste før 2001, fordi han kunne se, at der ville være et potentiale i disse farver, da det begyndte at komme på tale, at alle farver igen blev tilladt. Han opkøbte to hingste, der var registrerede som brune, men som i virkeligheden var sodede bayos, og de er stort set fundamentet for alle P.R.E. heste med cremefarver i dag. Det er også lykkes ham at finde nogle skimlede hopper, der bærer creme-generne, og derfor har han undgået indavl.

Avleren opdrætter i dag P.R.E. heste af meget høj kvalitet, eftersom han har været i gang et par generationer mere end de fleste. Han var den første, der kunne tilbyde bayo, palomino, cremello og perlino, og det har givet en rigtig god kapital til stutteriet, som der blandt andet er brugt til at købe rigtigt gode hopper til avl. Stutteriet er Yeguada Paco Marti; der er flere store stutterier, der har satset på farveavl, grundlagt på en enkelt eller to heste herfra, og meget få andre har et direkte samarbejde med ham, bl.a. Juan Vadell, hvis stutteri der var en artikel om her i Paso Español i december 2009.

Genetik

Creme-genet blev oprindeligt kaldt for cryptic-gene og er en mutation af det såkaldte C-gen. Forkortelsen for cryptic-gene er Cr. Genet kommer til udtryk ved, at hestens farve fortyndes i forhold til dens basisfarve. Det er det gen, som i bestemte mutationer hos visse dyrearter giver ægte albinoer. Heste kan ikke overleve som ægte albinoer, og derfor findes der ingen mutationer, som giver ægte albinoer; hvis de opstår, dør føllet inden det bliver født. Cryptic-genet kan derimod give en pseudoalbino, hvilket betyder at hesten har en minimumsproduktion af pigment, hvilket gør, at den kan overleve. Crytpic-genet er semidominant, dvs. er hesten bærer af genet, vil det altid komme til udtryk, og hesten vil have en fortyndet basisfarve.

Den heterozygote variant

Arver hesten genet fra kun en forælder (den er heterozygot CCr), vil den være delvis fortyndet og farven vil være som beskrevet her:

Rød basisfarve: Røde kropshår fortyndes til en nuance mellem guldfarvet til helt lys creme/fløde-farvet. Farven på langhår fortyndes til en nuance mellem flødefarvet til næsten helt hvid. Der kan være en delvis opblanding af mørke hår, der giver man og hale et gråligt/sølvagtigt skær. Farven kaldes for palomino.

Brun basisfarve: Røde kropshår fortyndes til en nuance mellem guldfarvet til helt lys creme/fløde-farvet. Hvis hesten har sorte kropshår, forbliver de mørke. Ben og langhår er sorte eller fortyndes til en chokolade/kaffefarvet nuance. Denne farve kaldes på spansk for Bayo, derfor bruges betegnelsen i denne artikel. På amerikansk hedder farven buckskin. Buckskin er den betegnelse, der primært bruges på dansk, da det er den betegnelse dansk palomino avlsforbund har valgt at bruge. I England bruges betegnelsen "Dun", men på amerikansk er Dun den farve, en fjordhest har og har ikke noget at gøre med creme-gener, men derimod blak-gener, hvorfor denne betegnelse kan være meget misvisende at bruge. På gammel dansk hed farven gul, men gul er i flæng brugt om både creme-farver og blak-farver.

Sort basisfarve: Den sorte farve fortyndes til en nuance mellem lys sort til kaffe/chokoladefarvet og ofte med et gyldent skær, og hesten kan have en musegrå farve i ørehår og i tyndt pigmenterede områder

Forrest ses en lys bayo (bayo claro) og bagerst en sodet bayo (bayo oscuro). Begge er kårede PRE hingste efter Carmelo II. Begge har brun basisfarve og er heterozygote for creme, dvs. farven er fortyndet med et creme-gen.

Denne hingst er guldfarvet bayo (bayo dorado), som er den mest sjældne variant af bayo-farven hos P.R.E. heste. Hingsen har brun basisfarve og er heterozygot for creme.

Palominofarvet hingst med grå man. Manen får den grå nuance, fordi der er mørke hår iblandet. Hingsten har rød basisfarve og er heterozygot for creme.

Røgfarvet hoppe. Hoppen har sort basisfarve og er heterozygot for creme, dvs. farven er fortyndet af et creme-gen.

(f.eks. lyske, bag forben, ganache). Langhår bleges hurtigere af vind og vejr end kropshår. Hesten forveksles let med en almindelig mørkebrun eller lys sort hest. Farven kaldes for røgfarvet. Den spanske betegnelse er Aspecto Negra, og den amerikanske betegnelse er Smoky Black.

For alle tre basisfarver som et heterozygote for creme gælder, at øjenfarven også er fortyndet til en mørk brun-gul/ravfarvet nuance, og i sjældne tilfælde vil den være klar grøn eller ravfarvet. Desuden vil huden være en anelse lysere end normalt, som en nuance mellem mørk chokolade og nougat-farvet.

Den homozygote variant
Har hesten to creme-gener, dvs. et fra hver forælder (den er homozygot CrCr), vil den være pseudoalbino, huden vil være lyserød og farven på pelsen vil være som beskrevet her:

Brun baisisfarve: Kropshårene har en nuance, der er flødefarvet/elfenbensfarvet, og ben og langhår har en lidt mørkere gullig/brunlig nuance. Øjnene er blå.

Rød basisfarve: Kropshår og langhår har en nuance, der er flødefarvet/elfenbensfarvet og ben. Langhår kan være lysere end kropsfarven. Øjnene er blå.

Sort basisfarve: Hestens kropshår og langhår har en nuance mellem elfenbensfarvet til meget lys gullig. Øjnene er blå eller grønne.

Bestanden af P.R.E. heste i cremefarver er steget eksplosivt de seneste år. I 2003 var der registreret ca. 76 bayos, og nu er der over 600 registrerede heste i forskellige cremefarver. Hvis man går ind og slår afkom op efter f.eks. cremefarvede hingste, kan det ses, at fra 2009 er der ingen eller kun få afkom efter dem, der er registeret i de fortyndede farver. Det er fordi, ANCCE kræver, at hesten registreres i dens basisfarve (rød, brun eller sort), og hvis det kan bevises med gen-test (som ANCCE udfører mod betaling), at en given hest er bærer af creme-genet, kan den omregistreres til dens egentlige farve.

Prisen på creme-farvede P.R.E. heste er stadig meget høj, dog er bayo-farvede ved at være på et lidt mere rimeligt niveau, men stadig op mod 4-10 gange højere end for en tilsvarende skimmel, alt efter hvor man køber fra. Alt efter hvilken nuance bayo-farven har, varierer prisen også. Jo lysere bayoen er, des højere er prisen, dvs. en bayo oscuro (sodet bayo) er billigst, og en lys bayo (bayo claro) er dyrest. Dog er der lige den undtagelse, at de mest eftertragtede, er de bayos, der bliver helt gyldne (bayo dorado), for de er de mest sjældne.
En bayo, der bliver skimmel, koster ca.50-75 % af prisen for en ikke-skimmel. Hvis der er tale om palomino, cremello eller perlino, er det ikke ualmindeligt, at prisen på et føl starter ved € 60.000,-

Ensueño JV - den første bayo farvede hingst i Skandinavien (dansk ejet).

Sodet bayo (bayo oscuro) hingst. Er også bærer af skimmelgenet (skimler op med tiden). Kan ses på hovedet.

Klargøring til DAMOCHA

Af Charlotte Eichel Larsen
Foto: Claus Graugaard

Sidste år måtte vi aflyse årest morfologiske konkurrencer pga. for få tilmeldinger. I år har vi store forhåbninger til, at vi kan få konkurrencen gennemført, og det er meget glædeligt, at der er flere af vores medlemmer, som har spurgt til konkurrencerne. Derfor genudsender vi her en artikel om, hvordan I skal klargøre jeres heste til DAMOCHA (en forkortelse af Danish Morphological CHAmpionships – Dansk Morfologisk Championat).

De morfologiske konkurrencer er noget ganske unikt; udelukkende for P.R.E. heste. Kravet for alle deltagende heste er, at de er stambogsført i stambogen for de rene, spanske heste (PRE Stud Book). Siden 2009 er kravene også blevet strammet op. Alle deltagende heste fra 4 år og opefter skal være basiskårede. Hopper på 5 – 6 år skal være i fol eller have føl ved siden. Hopper på 7 år og ældre skal være i fol, have føl ved siden eller have haft stambogsført afkom inden for de sidste 3 år. Der er også kommet en klasse for vallakker, så alle kan være med.

Først og fremmest skal du i gang med at træne til konkurrencerne. Din hest skal lære at blive mønstret på spansk manér. Når man fremviser en hest for hånd til morfologiske konkurrencer, foregår det i spansk optømning, dvs. kapsun eller showtrense/grime, og mønstreren må gerne være i spansk tøj og sombrero, men det er ikke noget krav. Men hestens optømning og udseende/soignering skal være korrekt.

Lad os tage soigneringen først. Hopperne skal klippes, og det er primært hele manen og haleroden som klippes kort. Man vælger selv, om man vil lade pandelokken være lang eller klippe den kort sammen med manen. Du kan også flette pandelokken, så du slipper for at klippe den. Det kan være en fordel at klippe pandelokken, hvis hoppen har et meget typisk og smukt hoved, som rigtigt kommer til sin ret, når pandelokken er klippet. Der er mere end bare ét aspekt i at klippe en hoppe på denne måde. Én ting er, at det får hoppen til at fremstå velsoigneret og nem at bedømme, når der ikke er en masse hår, der dækker for hals, bagpart og hoved. En anden ting er, at man kan lave de såkaldte optiske bedrag ved at klippe hoppen. Jeg kan give et par eksempler: En hoppe er lidt lavstammet, og for at få den til at syne mere langbenet, klipper man selve halen kort – evt. helt oppe ved haserne. Haleroden skal altid være klippet. Dette får hoppen til at se mere langbenet ud.

En hoppe har et meget dybt lansemærke og ikke meget hvælving på sin hals. Man klipper og former manen, så hoppen fremstår med hvælving på halsen (en smuk bue opad) og lader hårene i lansemærke være lige - så lange som resten af manen, så man derved skjuler det meget dybe lansemærke. Det er også vigtigt, at klipningen er fuldstændigt ensartet, og her kan jeg anbefale, at man trimmer man og halerod med en klippemaskine, hvis man ikke er så sikker med saksen. Er der hakker i klipningen, trækker det ned.

Hingste- og hoppeplage skal ligeledes være klippet helt tæt. Her taler vi om plage på 1 år. Dvs. pandelok og man er klippet helt ned, og haleroden er klippet helt tæt uden lange hår, så der ingen hale er. Årsagen til, at Spanierne gør dette er, at man bliver fri for det ofte meget filtrede følhår, og desuden vokser hårene ud igen – denne gang mere kraftige. Hingstene bliver kun klippet tæt denne ene gang, herefter ser deres pandelok, man og hale aldrig en saks! Ikke engang en klipning af spidserne på halen er der tale om i Spanien. Men jeg har da set heste, der deltager i dressurkonkurrencer have haler, der er klippet lige forneden. Så spørgsmålet er, om der ikke er løst lidt op for dette – også i Spanien. Hingstene skal derfor have lang pandelok, man og hale, når de udstilles – og det skal være løst, blankt og velfriseret.

Hovene kan man vaske grundigt og smøre med f.eks. solsikkeolie, så de er helt blanke, eller give dem en gang skosværte og pudse efter med en neylonstrømpe. Så er der lige til at spejle sig i. Man kan også med fordel give øjne og mule en gang vaseline, så de er markerede og blanke. Og derudover er det ellers at give hestene den helt store omgang fransk vask og strygning tilsat en gang showshiner, så hestene er helt rene og blanke i pelsen.

Så kommer vi til mønstringen. Du kan allerede nu træne dig selv – uden hest – ved at købe et par løbesko og træne sprint! Du skal nemlig ud og løbe rigtigt stærkt, så du har mulighed for at fremvise de frie gangarter hos din hest. Og så skal din hest naturligvis trænes også. Træn på ridebanen eller i ridehuset, og du behøver ikke at træne så længe, for hesten finder lynhurtigt ud af, hvad du vil have den til. Du kan med fordel beslutte dig for nogle korte kommandoer, som hesten lærer, for du må godt sige noget til hesten under mønstringen. Til selve konkurrencen foregår det sådan:

Heste på 1 – 3 år
Først skridter alle udstillede heste i samme klasse rundt på hovslaget. Dernæst stilles de op, og den første i rækken skridter hen forbi dommeren.

Dernæst sættes hesten i trav, og du skal trave i frisk til frit tempo ned ad langsiden. Næste langside kan du også tage, medmindre dommeren beder dig om noget andet. Dernæst traves ned ad midterlinien, hvor du stiller hesten op foran dommeren til bedømmelse. Hesten skal stå lige på alle 4 ben og med hoved og hals strakt frem (og med ørerne fremme). I skal blive stående, indtil dommeren siger ja tak.

Heste på 4 år og opefter
Først skridter alle udstillede heste i samme klasse rundt på hovslaget. Dernæst stilles de op, og den første i rækken skridter hen forbi dommeren. Dernæst leder du hesten ud på en volte på den ene kortside og sætter den i galop. Tag 3 – 4 runder, inden du hesten gå i trav, og så skal det ellers gå i fri trav ned ad langsiden. Igen en volte på den anden kortside i galop, dernæst i trav – fri trav op ad langsiden – og i trav ned ad midter linien, hvor hesten stilles op foran dommeren. Hesten skal stå lige på alle 4 ben og med hoved og hals strakt frem (og med ørerne fremme). I skal blive stående, indtil dommeren siger ja tak.

Hingste fra 4 år og opefter skal obligatorisk fremvises i et lille og meget nemt dressurprogram. Hopper må valgfrit stilles til rideprøven, men det tæller ikke med i deres samlede bedømmelse. Dog er de med i konkurrencen om titlen som Bedste Rideprøve.

Optømningen af både hest og rytter til rideprøven er meget vigtig. Det er enten engelsk optømning (som vi ser det til dressurstævner herhjemme), eller den klassiske, spanske optøming – og rytteren skal have den originale spanske dragt, som kaldes en El Traje Corto.

For hingstene gælder det, at dressurprogrammet tæller 25% af deres samlede pointsum, så det kan absolut godt betale sig at give den hele armen, hvis mønstringen ikke lige gik, som man havde håbet. Dressurprogrammer er naturligvis for at vise rideligheden af hesten og dens bevægelser under rytter.

Vi håber, at rigtigt mange af jer vil melde jeres heste til, for jo flere vi er, jo sjovere bliver konkurrencen. Og hold øje med hjemmesiden, som naturligvis også vil blive opdateret, når der er mere nyt om DAMOCHA.

Nyt fra stambogen

Ejerskifte
Ifølge de nye regler om lov for hestehold er det obligatorisk for heste ejerne at ejerskifte deres heste. Der er stadig en del P.R.E. heste, som ikke er ejerskiftet, og foreningen vil i løbet af sommeren kontakte de heste ejer, som det drejer sig om. Er du i tvivl om, hvordan du får ejerskiftet din hest, så kontakt en af de to delegerede, Charlotte Eichel Larsen og Maybritt Rønn (kontakt info findes på side 2 i bladet under bestyrelsen).

Indskrivning af føl
Som avler er det vigtigt, at du sørger for at få indskrevet dine føl hurtigst muligt. Føllene skal have udstedt et pas, senest når de er 6 måneder gamle. Lige så snart føllet er født, skal du udfylde en ansøgningsblanket om indskrivning og sende den til foreningen sammen med en kopi af bedæknings-/ fødselsattesten (du skal selv beholde originalen). Du får dernæst tilsendt en regning, og lige så snart du har betalt, kan vi lave indskrivningsdoku menterne til dig. Du finder en guide på vores hjemmeside til, hvordan du udfylder hhv. bedækningsattesten og fødselsattesten. Guiden står i menuen ANCCE / BLANKET MANUAL

Kårede heste
Er du i tvivl, om dine heste er kårede, så start med at tjekke deres pas. I de bordeaux farvede pas skal du se på bagsiden af den sidste grønne side i midten af passet. Her skal der være et klistermærke, som indikerer, at hesten er APTO REPRODUCTOR. De nye klistermærker har et nr., som starter med B. I de nye pas skal du ind på side 3, hvor der nederst i højre hjørne står VALORACION O CALIFICACION / EVALUATION OR GRADING. Her er der plads til at sætte klistermærket med B nummeret. For de heste, som har en kopi af passet, vil klistermærket ikke sidde i. Nummeret skal indskrives af en af de delegerede eller af den spanske dyrlæge, når vi afholder basiskåring. Du kan også altid tjekke i den offentligt tilgængelige stambog på www.lgancce.com – klik i menuen til venstre Arbol Genealogico – skriv hestens navn i feltet Nombre Ejemplar – og tjek herefter, om der i hestens data står et B i feltet ESTADO REPRODUCTIVO. Er du i tvivl, så kontakt en af de delegerede.

Husk nu også, at en hest skal være kåret, for at den kan få papirer på sit afkom.

Bedækningsattester
Vent med at bestille bedækningsattester, til hoppen er scannet drægtig. Ubrugte attester skal returneres til en af de delegerede, og de skal dernæst annulleres i stambogen. Bedækningsattester kan bestilles online på vores hjemmeside, og de koster 110 kr. pr. stk.

Blodprøver og farvegentest
Stambogen ønsker fortsat blodprøver fra voksne P.R.E. heste til den fælles blodbank i Spanien. Fra i år er analysen ikke længere gratis. Når en hest har givet blod til blodbanken, skal den ikke senere give blod. Blodet bruges bl.a. til forskning, og hvis du ønsker at få foretaget en farvegentest på din hest, bliver blodet i blodbanken benyttet til analysen. Stambogen kører en kampagne i år, at hvis du bestiller en farvegentest på f.eks. 2 heste, får du den ene analyse gratis.

Ulæselige microchips
Det er sket mere end en gang, at en dyrlæge ikke kan scanne microchippen i hestens hals. Det er ofte heste født før 2000, der har fået indsat en chip, som ikke kan aflæses af de scannere, som bruges i dag. Til gengæld kan scannere, der bruges til hunde, bruges til aflæsning af gamle chips.

Fra papirløs til ægte P.R.E.

Af Charlotte Eichel Larsen

Det er sket mere end en gang i foreningen, at et medlem har fundet en hest hos en hestehandler, som de forelskede sig i. Hestene lignede spanske heste, men havde f.eks. Hollandske transportpapirer. Derfor var overraskelsen stor for to af vores medlemmer, da de ved en rutineundersøgelse af deres heste opdagede, at de begge havde en microchip. Det er der sådan set ikke noget underligt i, men da personerne kontaktede mig, og jeg slog microchip numrene op, kunne jeg oplyse dem, at begge heste stod i stambogen. De var altså ægte P.R.E. heste.

Men det skulle naturligvis tjekkes, at det nu forholdt sig sådan. Begge heste ejere valgte at tage chancen og få lavet en ID kontrol på hestene. Og hvis deres DNA var kompatibel og i øvrigt stemte overens med de oplysninger, der stod i stambogen, fik de udstedt en kopi af deres pas.

Den ene af hestene hedder Romera 10. Den blev købt af Susanne Valentin Overgaard som selskab til hendes anden hoppe, Atenta XVI. Susanne så godt, at hoppen – som på de hollandske papirer blev kaldt Consita – havde et brændemærke på det højre lår og havde en idé om, at den nok ikke bare så spansk ud, men kom rent faktisk fra et stutteri i Spanien. Lidt senere havde Susanne dyrlægen ude for at gå hoppen igennem. Dyrlægen fandt en microchip, og Susanne ringede straks til mig.

På daværende tidspunkt var stambogssystemet endnu ikke færdigt, så jeg kontaktede ANCCE og fik dem til at tjekke nummeret på microchippen. Da jeg senere ringede tilbage til Susanne for at fortælle hende, at hendes hoppe altså hed Romera 10 og var en kåret P.R.E. hoppe, var hun lige ved at falde ned ad stolen!

Det tog ikke Susanne mange øjeblikke at beslutte at lave en ID kontrol på hoppen, og så krydsede vi ellers fingre for, at hoppen virkelig var den, som hun gav sig ud for at være. Det skulle ende med at blive en solstrålehistorie, for hoppen gik glat igennem stambogen og DNA analysen, og der blev udstedt en kopi af hoppens pas. Hvor det originale pas er, vides ikke. Det er højst sandsynligt bortkommet undervejs fra Spanien til Holland og videre til Danmark.

Susanne fandt ud af, at hoppen havde problemer med sin nakke. Det er sandsynligvis en skade, der har gjort, at nogle nervetråde sidder i klemme i nakkehvirvlerne. Susanne gjorde meget ud af at afhjælpe hoppen bedst muligt med diverse behandlinger. Nakkeproblemerne gjorde, at hoppen ikke ville bedækkes – sikkert en grund til, at den er solgt fra i Spanien. Men efter diverse behandlinger, lykkes det Susanne at få hoppen på højkant igen, og det glædelige er, at Romera venter sit første føl her til sommer.

Seneste nyt

Pris til ANCCE
ANCCE har modtaget EUSA prisen (EUSA – University Tourist School) i kategorien "Internationalt udstillingsvindue" for SICAB. Formanden Javier Conde modtog prisen sammen med grundlæggeren af SICAB, Carmen Martinez de Sola.

Stambogen har fået sit kvalitetsstempel
Det er nu en realitet, at stambogen har fået sit kvalitetsstempel. Dette gives udelukkende, hvis en instans opfylder de krav, der er ifølge UNE-EN ISO 9001:2008 standarderne. Stemplet af givet af AENOR (Asociación Española de Normalización y Certificación).

Pr. 31/12/2009 har stambogen effektueret følgende:

Over 50.000 indskrivninger af føl
Over 21.000 basiskåringer
Over 95.000 blodanalyser, hvoraf de 45.000 var gratis analyser
Over 5.000 avler- og ejerkoder
Over 10.000 opdaterede stutterier
Over 45.000 ejerskabskort
Over 20.000 ejerskifter
Over 220.000 ansøgninger, som er ekspederet.

Hingstene Rumobos VIII og Marcador er fjernet fra stambogen
De to nævnte hingste er fjernet fra stambogen, da deres DNA ikke var kompatibel. Det betyder så også, at deres afkom ligeledes fjernes fra stambogen.

Rumboso VIII lever ikke mere og har ikke givet blod til blodbanken. Dette gør, at det er umuligt at foretage en forældreverifikation på hingsten og dens forældre. Rumboso VIII er født i 1972, og den får registreret et enkelt afkom i 2008, hvor hingsten er 33 år. Hingsten har ingen andre afkom, så der er ikke tidligere lavet nogen form for verifikation af hingstens ophav. Ejeren af hingsten påstår, at der er taget blod, og at blodprøven er sendt til et laboratorium – et andet, end det stambogen benytter. Da der ikke kan laves forældreverifikation på afkommet, har stambogen valgt at fjerne hingsten fra stambogen inkl. dens ene afkom.

Hingsten Marcador er født i 1982. Dens første afkom blev registreret i 2006 (af Cria Caballar). Dvs. hingsten bedækker første gang i 2005, hvor den så er 23 år gammel. Hingsten har tidligere givet blod, og da blodet analyseres af stambogen, viser det sig, at hingstens blod ikke er kompatibelt med de forældre, som den skulle være efter. Derfor er det nødvendigt med en ny blodprøve for at få be- eller afkræftet resultatet. Stambogen har kontaktet ejeren for at få en ny blodprøve, men det er til dato ikke lykkes at få det i orden. Derfor har stambogen valgt at fjerne hingsten fra stambogen, indtil der foreligger en ny blodprøve. Dermed er hingstens 96 registrerede afkom ligeledes fjernet fra stambogen.

Priser i foreningen 2010

KODE	YDELSE	PRIS
103	Indskrivning af føl pr. stk.	1.050 kr.
115	Kopi af pas inkl. ID kontrol med DNA	1.050 kr.
206	Basiskåring 1. og 2. forsøg (+ udgift til dyrlægen m.v.)	800 kr.
220	Viderekåring 1. og 2. forsøg (udgift til dommerne m.v.)	800 kr.
231	Kopi af ejerskabskort	500 kr.
243	Farvegentest (blodprøve)	700 kr.
309	Eksport certifikat	400 kr.
401	Kopi af pas (hvis det er mistet/bortkommet)	670 kr.
413	Ejerskabskort (kun hvis hesten allerede står i dit navn)	400 kr.
504	Genotype (blodprøve)	800 kr.
516	Blodanalyse (DNA)	800 kr.
528	Forældre verifikation (blodprøve)	800 kr.
607	Ændring af hestens navn	1.100 kr.
619	Ejerskifte via ejerskabskort eller ejerskabskort, hvis hesten ikke står i dit navn	500 kr.
700	Avlerkode	1.480 kr.
700	Ejerkode (hvis du ikke vil avle, eller har en vallak - kan kun bruges til et ejerskifte)	200 kr.
	Bedækningsattest pr. stk.	110 kr.
	A-medlemskab - ejer af en eller flere PRE heste	650 kr.
	B-medlem - støtte/passiv medlem	300 kr.

ANNONCEPRISER I PASO ESPAÑOL		
	FARVER	SORT/HVID
1/1 side (21 x 29,7 cm)	1.200 kr.	960 kr.
1/2 side (21 x 14,8 cm/29,7 x 14,8 cm)	600 kr.	480 kr.
1/4 side (10,5 x 14,8 cm)	300 kr.	240 kr.
1/8 side (7,5 x 10,5 cm)	150 kr.	120 kr.

ANNONCEPRISER HJEMMESIDEN	
Salgshest pr. stk.	200 kr.
Bannerannonce i 6 måneder	500 kr.
Hingstekatalog pr. hest pr. år. inkl. præsentation på hjemmesiden	400 kr.
Hingstepræsentation på hjemmesiden	200 kr.
Køb & Salg - 1 ting pr. annonce	50 kr.